

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200429
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122200429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: W.Ý. U., D.. XX.X.XXXX, N. C. XX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s. so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320155, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydanie bezdôvodného obohatenia 722,95 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 22.11.2017, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 722,95 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 26.1.2022 do zaplatenia všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 22.11.2017, uvedená v časti VIII. Vyhlásenie klienta, bod 6., písm. b), v znení: „Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymáhania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 22.11.2017, uvedená v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, ods. 9.1, v znení: „Zmluvná pokuta: V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začiaty deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navyšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeneho nariadenia vlády.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou.

V. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 13.1.2022 domáhal voči žalovanému určenia, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 22.11.2017, je bezúročný a bez poplatkov, zároveň žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 722,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od druhého dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplataenia ako aj náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že s právnym predchodcom žalovaného uzatvorila dňa 22.11.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, pričom žalovaný jej na základe tejto zmluvy poskytol úver vo výške 5.000 eur s 60 x mesačnou splátkou 118,04 eur, úrokom vo výške 15,90 % ročne, RPMN vo výške 15,90 %. Z predmetnej zmluvy žalobca ako spotrebiteľ vyčerpal 5.000 eur a poukázal platby vo výške 5.722,95 eur. Dôvodil, že v zmluve absentujú povinné údaje podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) zákona č. 129/2010 Z. z. (doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN), preto je úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona. Žalobca preto žaloval o vyplatenie rozdielu t. j. 722,95 Eur podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Rovnako tak považoval úrok vo výške 15,90 % ročne za v rozpore s dobrými mravmi.

Zároveň žalobca v žalobe žiadal aj určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej v časti VIII. Vyhlásenie klienta, bod 6., písm. b), v znení: „Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymáhania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“, pričom nejde o individuálne dojednanie a navyše takáto zmluvná podmienka už bola právoplatne judikovaná ako neprijateľná.

Žalobca tiež žiadal určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Na následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, ods. 9.1, v znení: „Zmluvná pokuta: V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navyšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeneho nariadenia vlády.“, nakoľko nebola individuálne dojednaná a vo vzťahu k inému dodávateľovi už bola vyhlásená za neprijateľnú.

2. Žalovaný písomným podaním doručeným súdu dňa 8.2.2022 uviedol, že v zmluve bolo uvedené, že bude trvať 60 mesiacov a obsahuje všetky vstupné údaje vstupujúce do výpočtu RPMN. Rovnako nesúhlasil s vyhlásením žalovaných zmluvných podmienok za neprijateľné, nakoľko nejde o neprimeranú sankciu a žalobca súhlasil so všetkými zmluvnými podmienkami pri kontraktačnom procese. Navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

3. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný považuje dobu trvania zmluvy za zachovanú aj neurčitým označením „do splatenia všetkých záväzkov“. Dôvodil, že údaje týkajúce sa predpokladov na výpočet RPMN majú byť „na očiach“, nie skryté v iných osobitných dojednaniach. Čo sa týka neprijateľných zmluvných podmienok (spracovanie osobných údajov a zmluvná pokuta), tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky. Poznamenal, že žalovaný nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie korektného vedenia kontraktačného procesu. Navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

4. Napokon sa písomným podaním z 22.4.2022 k vyjadreniu žalobcu vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že „termín“ treba chápať ako presne vymedzený čas a pojem „doba“ nepredstavuje vymedzenie presného času, kedy sa má niečo vykonať. Dôvodil, že žalobca sám predložil formulár - informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorý je podpísaný žalobcom, čo preukazuje, že sa s ním oboznámil. Nakoľko je odplata za úver, ako veličina, ktorá predstavuje súčet úroku a dohodnutých poplatkov, v

súlade so zákonnými požiadavkami v zmysle § 53 ods. 6 OZ, nemôže byť úrok z úveru v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol žalobu zamietnuť.

5. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

7. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámením obsah celého spisu a zistil tento skutkový stav:

8. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli 22.11.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, pričom žalovaný jej na základe tejto zmluvy poskytol úver vo výške 5.000 eur s 60 x mesačnou splátkou 118,04 eur, úrokom vo výške 15,90 % ročne, RPMN vo výške 15,90 %, celkovými nákladmi spotrebiteľa 2.082,40 eur. Termín konečnej splatnosti je označený ako 20.11.2022.

9. Podľa prehľadu splátok a úhrad (č. l. 10 spisu) žalobca z tejto pôžičky uhradil v splátkach spolu celkovo 5.722,95 eur, čo nebolo sporné.

10. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.6.2021 vyplýva, že sa na združenie obrátil žalobca ako spotrebiteľ a 28.6.2021 bol informovaný o možnej bezúročnosti zmluvy a o zmluvných podmienkach týkajúcich sa jej zmluvy so žalovaným.

11. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

12. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

17. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

20. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. k/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov.

21. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/.

22. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V zmluvných podmienkach je síce uvedený vzorec na výpočet RPMN, avšak tento je zložitý a pre priemerného spotrebiteľa iste len ťažko pochopiteľný, navyše len s odkazom na zákon o spotrebiteľských úveroch. Preto táto absencia spôsobuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

23. Podľa názoru súdu nepostačuje, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere má písomnú formu a ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. si nemožno vykladať tak, že musia byť kumulatívne splnené podmienky nedostatku písomnej formy a absencie niektorej z tam vymenovaných náležitostí zmluvy. Takýto výklad nemá základnú logiku a viedol by k absurdnému záveru, že stačilo by ak by dodávateľ v zmluve uviedol len výšku spotrebiteľského úveru bez ďalších náležitostí, čo určite nebolo zámerom zákonodarcu. Citované ustanovenie sa žiada vykladať tak, že záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné prijať pri nedostatku písomnej formy o spotrebiteľskom úvere alebo pri absencii konkrétnych obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výklad a aplikácia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k podstatným obsahovým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Pokiaľ zmluva neobsahuje niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. a/, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma (rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 21Co 10/2015-74 zo dňa 26.11.2015).

24. Je potrebné vychádzať z toho, že každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z rohu pre neho vyplývajú (rozsudok ESD C-26/13).

25. Na základe vykonaného dokazovania súd ďalej dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V zmluve si žalobca a žalovaný dohodli úrok vo výške 15,90 %. Súd je toho názoru, že tento dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných

vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci november 2017 pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 5,16 % ročne (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 15,90 % ročne uvedená v zmluve podstatne /viac ako trojnásobne/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci november 2017. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov /aj keď vyššia ako pri bankách/ musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi nepríjemné úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 15,90 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver aj z tohto dôvodu je potrebné považovať za bezúčinný.

26. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nálež ÚS SR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013).

27. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Súd prvej inštancie preto vyhlásil v zmysle vyššie citovaných právnych ustanovení zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku III. tohto rozsudku za neprijateľnú, pretože v zmluve chýba individuálne dojednanie takého širokého oprávnenia pre neurčitý počet subjektov uvedených v obchodných podmienkach vo vzťahu k osobným údajom klienta. Dlžník - žalobca nemal nijakú možnosť túto zmluvnú podmienku ovplyvniť, pričom je faktom, že táto zmluvná podmienka bola už právoplatne judikovaná ako neprijateľná (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. Zn. 11 Co 33/2017 z 12.9.2017).

32. Čo sa týka druhej neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku IV. tohto rozsudku je nutné uviesť, že táto umožňuje aj napriek možnosti zosplatnenia celého úveru aj možnosť duplicity sankcie (okrem úrokov z omeškania), spočívajúcej v navýšení zmluvnej pokuty. Uvedená finančno - mocenská prevaha dodávateľa nad spotrebiteľom, zvlášť za situácie vopred dodávateľom nakoncipovanej zmluvy, je neprípustná a súd preto takúto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijateľnú, všetko vo svetle tej skutočnosti, že nedošlo k jej individuálnemu dojednaniu.

33. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

34. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

36. Žalobca teda mal žalovanému zaplatiť len sumu 5.000 Eur, ktorú reálne ako úver vyčerpал a keďže mu zaplatil až 5.722,95 Eur, bolo dôvodné zaviazať žalovaného k zaplaceniu sumy 722,95 Eur predstavujúcu jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

37. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

38. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

39. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr (rozsudok Najvyššieho súdu 2CZ 35/77 zo dňa 17.12.1978).

40. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca uviedol a prehlásením doložil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v júni 2021, teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota by jej uplynula až v júni 2023, pričom žaloba bola na súd doručená 13.1.2022, teda včas.

41. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

42. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

43. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

44. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania v zmysle dispozičnej zásady až od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t. j. od 26.1.2022. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 5 % p. a., preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

45. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

46. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti

strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.